

φορέων).

- ✓ Αναβάθμιση του περιβάλλοντος εργασίας (υποδομών, εξοπλισμού, πληροφοριακών συστημάτων), προς διευκόλυνση της εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- ✓ Αναβάθμιση των δεξιοτήτων και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, με στόχο τη βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητάς του.
- ✓ Ενδυνάμωση συνεργασιών σε τοπικό, διαπεριφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο για επίτευξη συνεργιών και ανταλλαγή εμπειριών-καλών πρακτικών.
- ✓ Βέλτιστη αξιοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων.
- ✓ Συστηματική διεκδίκηση αντισταθμιστικών και ανταποδοτικών πόρων από την παραχώρηση προς αξιοποίηση πλουτοπαραγωγικών πόρων.

2.2.4 Ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα Περιφερειακών Ενοτήτων

Σε αυτήν την ενότητα εντοπίζονται τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των επιμέρους Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και πραγματοποιείται μία *συγκριτική αξιολόγηση των βασικών χαρακτηριστικών της κάθε Περιφερειακής Ενότητας*, σε σχέση με τους βασικούς τομείς των κρίσιμων ζητημάτων ανάπτυξης.

Όσον αφορά στην πρώτη Περιφερειακή Ενότητα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, την **Περιφερειακή Ενότητα Γρεβενών (ΠΕ1)**, τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα συνοψίζονται στα εξής:

1. Η γεωγραφική θέση της περιοχής - διασχίζεται από τον κεντρικό άξονα της Εγνατίας Οδού, βρίσκεται πλησίον των κάθετων αξόνων της Περιφέρειας και γειτνιάζει με δύο διαφορετικές περιφέρειες της χώρας που διαθέτουν λιμάνια.
2. Το παρθένο φυσικό περιβάλλον που διαθέτει (ορεινούς όγκους ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς - Πίνδος, Δρυμός Βάλια Κάλντα κ.α -, σημαντικό υδάτινο πλούτο, πυκνή δασοκάλυψη, συχνές εναλλαγές βλάστησης, γεωλογικούς σχηματισμούς), σε συνδυασμό με το έντονο ανάγλυφο και τη θέση της περιοχής στο μέσο της οροσειράς της Πίνδου. Τα συστατικά αυτά, σε συνδυασμό με τη μοναδικότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς, συνιστούν πλούσιους και ανεκμετάλλευτους τουριστικούς πόλους έλξης που, κατά γενική ομολογία, αφενός δεν έχουν μέχρι σήμερα προβληθεί ικανοποιητικά σε όρους προσέλκυσης τουριστών, αφετέρου μπορούν και πρέπει να αξιοποιηθούν περισσότερο για την τόνωση της τοπικής οικονομίας.
3. Η λειτουργία του χιονοδρομικού κέντρου στη Βασιλίτσα, σε συνδυασμό με την προβολή της φυσικής ομορφιάς της περιφερειακής ενότητας, δημιούργησαν

την τελευταία δεκαετία ένα ρεύμα επισκεπτών που προσανατολίζονται στον οικοτουρισμό και τα χειμερινά σπορ. Η ύπαρξη του χιονοδρομικού κέντρου «Βασιλίτσα» με φυσικές πίστες συνιστά μία μοναδική εστία χειμερινού τουρισμού, ικανή να τονώσει περαιτέρω το χαρακτήρα της περιοχής κυρίως στον τομέα του χειμερινού τουρισμού.

4. Οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού.
5. Οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη της Βιολογικής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας.
6. Ο παραδοσιακός αγροτικός χώρος περιέχει σημαντικό δυναμικό και εγγυάται την παραγωγή ποιοτικών τοπικών - παραδοσιακών προϊόντων και τη στήριξη των τοπικών κλάδων της μεταποίησης. Η εξωστρέφεια της Περιφερειακής Ενότητας στηρίζεται εξ' ολοκλήρου στα παραδοσιακά προϊόντα και στη μεταποίησή τους.

Τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της δεύτερης Περιφερειακής Ενότητας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, της **Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (ΠΕ2)**, συνοψίζονται στα εξής:

1. Είναι η φυσική πύλη της χώρας μας προς την Αλβανία.
2. Η περιοχή διακρίνεται για τη σπάνια φυσική ομορφιά, ως αποτέλεσμα του συνδυασμού υδάτινου και ορεινού όγκου και τη μοναδική πολιτιστική της κληρονομιά (ύπαρξη παραδοσιακών πετρόχτιστων χωριών). Ο συνδυασμός των παραπάνω χαρακτηριστικών, τα οποία δεν έχουν μέχρι σήμερα προβληθεί ικανοποιητικά, καθιστά την Περιφερειακή Ενότητα της Καστοριάς έναν πολλά υποσχόμενο τουριστικό πόλο έλξης.
3. Η ύπαρξη χιονοδρομικού κέντρου στην κορυφή του Βιτσιίου μπορεί σταδιακά να εξελιχθεί σε μία δυναμική εστία χειμερινού τουρισμού, με σημαντικά οφέλη για την οικονομία της περιοχής.
4. Το εξαγωγικό προϊόν της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς χαρακτηρίζεται από μεγάλη διασπορά προορισμών, με το δεδομένο ότι αποστέλλεται κατ' έτος σε 13 - 14 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ευρύτερη περιοχή της Καστοριάς έχει καθιερωθεί εδώ και δεκαετίες ως "*brand name*" στο χώρο της γούνας.
5. Η λειτουργία τα τελευταία χρόνια του ΒΙ.ΠΑ Καστοριάς δημιουργεί προσδοκίες για δυναμική ανάπτυξης οργανωμένης βιομηχανικής δραστηριότητας με κοινή εκμετάλλευση υποδομών, δημιουργία συνεργιών μεταξύ των φιλοξενούμενων

επιχειρήσεων και τελικά παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων.

6. Οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού.
7. Οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη της Βιολογικής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας.
8. Η δυναμική συμμετοχή της περιοχής στις συνολικές εξαγωγές αγαθών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Όσον αφορά στην τρίτη Περιφερειακή Ενότητα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, την **Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης (ΠΕ3)**, τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα συνοψίζονται στα εξής:

1. Χαρακτηρίζεται από το πληρέστερο δίκτυο μεταφορικών υποδομών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Διασχίζεται πλέον από τον οδικό άξονα της Εγνατίας και βρίσκεται πολύ κοντά στον οδικό άξονα ΠΑΘΕ, και τους κάθετους άξονες της Περιφέρειας, ενώ διαθέτει αεροδρόμιο και σιδηροδρομικό σταθμό.
2. Η περιοχή διακρίνεται για τη φυσική ομορφιά μεγάλης οικολογικής σημασίας και μοναδικής βιοποικιλότητας (Βούρινος - NATURA 2000), πυκνά πευκοδάση, ποτάμια και μικρά χωριά (δυτικό τμήμα - επαρχία Βοΐου), τεχνητή λίμνη (νοτιοανατολικά, Πολύφυτος) και τη μοναδική πολιτιστική κληρονομιά των αρχοντικών στον άξονα Σιάτιστα - Εράτυρα - Σισάνι. Ο συνδυασμός των παραπάνω χαρακτηριστικών, τα οποία δεν έχουν μέχρι σήμερα προβληθεί ικανοποιητικά, καθιστά την Περιφερειακή Ενότητα της Κοζάνης ως πολλά υποσχόμενο τουριστικό πόλο έλξης.
3. Στην περιοχή υπάρχουν σημαντικά αποθέματα φυσικού πλούτου (λιγνίτη, μαρμάρου, νικελίου, χρωμίου, λευκόλιθου, αμιάντου) - αυτονομία πρώτης ύλης για τη λειτουργία των παραγωγικών μονάδων της ΔΕΗ.
4. Είναι το μεγαλύτερο ενεργειακό κέντρο της χώρας και χαρακτηρίζεται από σημαντικές δυνατότητες σύνδεσης με τα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα.
5. Συνιστά πρωταγωνιστικό πόλο ανάπτυξης του δευτερογενούς τομέα της Περιφέρειας, ως αποτέλεσμα των μεγάλων μονάδων εξόρυξης και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και του μεταποιητικού ιστού στο κλάδο της γούνας.
6. Διαθέτει ή διαμορφώνει σταδιακά ένα αξιόλογο πλέγμα επιχειρηματικών υποδομών.
7. Το εξαγωγικό προϊόν της περιοχής χαρακτηρίζεται από μεγάλη διασπορά

προορισμών, με το δεδομένο ότι αποστέλλεται κατ' έτος σε 12 - 14 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η περιοχή έχει καθιερωθεί, μετά την Καστοριά, ως "*brand name*" στο χώρο της γούνας.

8. Η παρουσία της κεντρικής υποδομής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας στηρίζουν την αναπτυξιακή προσπάθεια της περιοχής.
9. Διαθέτει ένα αναπτυσσόμενο πλέγμα φορέων εφαρμογής της έρευνας, της διάδοσης νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας, πληροφόρησης σε ζητήματα εγχωρίων και κοινοτικών ενισχύσεων, ικανό να συμβάλλει σταδιακά στην υποστήριξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.
10. Χαρακτηρίζεται από ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμός κ.λπ.).

Τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της τελευταίας Περιφερειακής Ενότητας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, της **Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας (ΠΕ4)**, συνοψίζονται στα εξής:

1. Φυσική πύλη προς την Αλβανία και κυρίως την ΠΓΔΜ (FYROM).
2. Πόλος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης του τομέα.
3. Η ύπαρξη σημαντικών κοιτασμάτων λιγνίτη (αυτονομία πρώτης ύλης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας) και τα δημόσια και ιδιωτικά ορυχεία.
4. Η περιοχή διακρίνεται για την παρθένα φυσική ομορφιά, ως αποτέλεσμα του συνδυασμού του πλούσιου υδάτινου και ορεινού όγκου (έξι λίμνες, Εθνικός Δρυμός) και της ύπαρξης σημαντικών πολιτιστικών στοιχείων (Βυζαντινών μνημείων, ιστορικού κέντρου, παραδοσιακών οικισμών, πινακοθήκης, αξιόλογης μουσικής δραστηριότητας). Τα παραπάνω χαρακτηριστικά, τα οποία μέχρι σήμερα δεν έχουν προβληθεί ικανοποιητικά, καθιστούν την Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας σημαντικό τουριστικό πόλο έλξης της Περιφέρειας.
5. Η ύπαρξη χιονοδρομικού κέντρου.
6. Οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού.
7. Η ύπαρξη Βιομηχανικής Περιοχής στα όρια του Δήμου Φλώρινας, καθώς και

μεμονωμένων υποδομών αποθήκευσης και διανομής.

8. Η μακρόχρονη παρουσία τμημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην περιοχή που στηρίζουν την αναπτυξιακή προσπάθεια της περιοχής.
9. Η Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας διαθέτει, λόγω του ανάγλυφου και της ύπαρξης αρκετών εκτάσεων, έναν ανεπτυγμένο πρωτογενή τομέα, με ιδιαίτερη έμφαση στην κτηνοτροφία. Η γεωργία είναι περισσότερο ανεπτυγμένη στο βορειοδυτικό τμήμα της περιοχής (Πρέσπες), με την παραγωγή της παραδοσιακής καλλιέργειας του φασολιού (ΠΟΠ). Στην υπόλοιπη περιοχή υπάρχουν καλλιέργειες αμπελιών, σιτηρών, πιπεριάς, πατάτας, καλαμποκιού και ζωοτροφών. Το υφιστάμενο δυναμικό και οι συνθήκες είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές για την ανάπτυξη της Βιολογικής Κτηνοτροφίας και Γεωργίας.

Στον **Πίνακα 49** γίνεται μία *ποιοτική συγκριτική αξιολόγηση* των βασικών κοινωνικο-οικονομικών χαρακτηριστικών των Περιφερειακών Ενοτήτων της ΠΔΜ.

Πίνακας 49. Συγκριτική Ανάλυση βασικών κοινωνικο-οικονομικών χαρακτηριστικών των Περιφερειακών Ενοτήτων της ΠΔΜ

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ			
	Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Π.Ε. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Π.Ε. ΚΟΖΑΝΗΣ	Π.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ
Πληθυσμιακά	Υψηλό ποσοστό μείωσης πληθυσμού κατά την τελευταία δεκαετία	Χαμηλό ποσοστό μείωσης πληθυσμού κατά την τελευταία δεκαετία	Χαμηλό ποσοστό μείωσης πληθυσμού κατά την τελευταία δεκαετία	Χαμηλό ποσοστό μείωσης πληθυσμού κατά την τελευταία δεκαετία
	Χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού	Μέση πυκνότητα πληθυσμού	Υψηλή πυκνότητα πληθυσμού	Χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού
	Υψηλός δείκτης γήρανσης	Μέσος δείκτης γήρανσης	Μέσος δείκτης γήρανσης	Μέσος δείκτης γήρανσης
Οικονομικά	Χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ	Χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ	Μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ	Μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ
	Υψηλή συμμετοχή των Υπηρεσιών στο ΑΕΠ, χαμηλή συμμετοχή του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα	Υψηλή συμμετοχή των Υπηρεσιών στο ΑΕΠ, χαμηλή συμμετοχή του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα	Υψηλή συμμετοχή της Εξόρυξης και της παραγωγής Ενέργειας στο ΑΕΠ, πολύ χαμηλή συμμετοχή του πρωτογενούς τομέα	Υψηλή συμμετοχή της Εξόρυξης και της παραγωγής Ενέργειας στο ΑΕΠ, ικανοποιητική συμμετοχή του πρωτογενούς τομέα και των Υπηρεσιών
	Μη ύπαρξη Βιομηχανικών υποδομών	Μη ύπαρξη Βιομηχανικών υποδομών	Υπό κατασκευή Βιομηχανική Περιοχή και 2 Βιοτεχνικά Πάρκα	Ύπαρξη Βιομηχανικής περιοχής



Προσπελασιμότητα	Διέλευση Εγνατίας Οδού	Διασύνδεση με Εγνατία Οδό μέσω Καθέτου Άξονα	Διέλευση Εγνατίας Οδού και 2 Καθέτων Αξόνων	Διασύνδεση με Εγνατία Οδό μέσω Καθέτου Άξονα
	Μη ύπαρξη Αεροδρομίου	Λειτουργία Αεροδρομίου	Λειτουργία Αεροδρομίου	Μη ύπαρξη Αεροδρομίου
Λοιπά Χαρακτηριστικά	Λειτουργία Χιονοδρομικού κέντρου μεγάλης εμβέλειας	Λειτουργία Χιονοδρομικού κέντρου μικρής εμβέλειας	Μη ύπαρξη Χιονοδρομικού κέντρου	Λειτουργία Χιονοδρομικού κέντρου μεγάλης εμβέλειας
	Λειτουργία Τμημάτων ΤΕΙ	Λειτουργία Τμημάτων ΤΕΙ	Λειτουργία Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ	Λειτουργία Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ